

De mensen vroegen hem (Johannes):

'Wat moeten we dan doen?'

Hij antwoordde:

'Wie twee stel onderkleden heeft,
moet delen met wie er geen heeft,
en wie eten heeft moet hetzelfde doen.'

Er kwamen ook tollenaars

om zich te laten dopen,

en die vroegen hem:

'Meester, wat moeten wij doen?'

Hij zei tegen hen:

'Vorder niet meer dan wat jullie is opgedragen.'

Ook soldaten kwamen hem vragen:

'En wij, wat moeten wij doen?'

Tegen hen zei hij:

'Jullie mogen niemand afpersen

en je ook niet laten omkopen,

neem genoeg met je soldij.'

Het volk was vol verwachting,

en allen vroegen zich af

of Johannes misschien de messias was,

maar Johannes zei tegen hen:

'Ik doop jullie met water,

maar er komt iemand die meer vermag dan ik;

ik ben zelfs niet goed genoeg

om de riemen van zijn sandalen los te maken.

Hij zal jullie dopen

met de heilige Geest en met vuur.'

Heel het volk liet zich dopen,

en toen ook Jezus was gedoopt

en hij aan het bidden was,

werd de hemel geopend

en daalde de heilige Geest

in de gedaante van een duif

op hem neer,

en er klonk een stem uit de hemel:

'Jij bent mijn geliefde Zoon,

in jou vind ik vreugde.'

Lucas 3, 10-16.21-22

Johannes de Doper protesteerde tegen een samenleving die mensonvriendelijk en zelfs mensonwaardig was. Hij riep mensen op om tot inkeer te komen en zich als teken daarvan te laten dopen (Lucas 3, 3). Op de vraag van de mensen 'Wat moeten we dan doen?', gaf hij enkele duidelijke aanwijzingen: wie heeft, moet delen met wie niets heeft; wees eerlijk met elkaar; misbruik je macht niet tegenover mensen. Johannes hield een pleidooi voor een samen leven in gerechtigheid en zorg voor elkaar. Het doopsel was een confrontatie met de werkelijkheid en een teken dat men wou sterven (ondergedompeld worden) aan een leven vol onrecht om op te staan en te kiezen voor een nieuw leven in gerechtigheid. Geen wonder dat mensen zich afvroegen *of hij misschien de messias was*, die het volk zou leiden in naam van God.

De evangelist Lucas gebruikt dit verhaal in het begin van zijn boek (de eerste twee hoofdstukken zijn een soort proloog) om Jezus voor te stellen. Hij legt sterke woorden in de mond van Johannes: *'Ik doop jullie met water, maar er komt iemand die meer vermag dan ik; ik ben zelfs niet goed genoeg om de riemen van zijn sandalen los te maken. Hij zal jullie dopen met de heilige Geest en met vuur.'*

Johannes de Doper komt op voor een menswaardige samenleving. Jezus sluit zich aan bij de beweging die Johannes op gang had gebracht door zich te laten dopen. Lucas wil echter duidelijk maken dat Jezus veel meer was dan Johannes: *'Hij zal jullie dopen met de heilige Geest en met vuur.'* Een verwijzing naar oude teksten.

"Ik zal mijn geest uitstorten over al wat leeft" zei God bij monde van de profeet Joël (Joël 3, 1) En in Deuteronomium sprak God *vanuit het vuur, vuur dat hemelhoog opvlamde te midden van duisternis en dreigende, donkere wolken* (Deut. 4, 11-12). De heilige Geest en vuur zijn twee manieren om over God te spreken. Als Jezus doopt met de heilige Geest en met vuur, dan wil Hij ons onderdompelen in God zelf. Daarom wordt Hij 'Messias' genoemd. Hij toont ons een weg om te leven in verbondenheid met God. In die verbondenheid vinden mensen de kracht en de gedrevenheid om – zoals Johannes de Doper verkondigde – in te gaan tegen een wereld waar onrecht mensen kwaad berokkent en zelfs mensen doodt.

Na de eerder sociale boodschap van Johannes de Doper, leert Jezus ons wat geloven is: ondergedompeld worden in de verbondenheid met God. Daarom wordt Jezus aangesproken met *'Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde.'* Ook deze woorden verwijzen naar oude teksten: *'Jij bent mijn zoon, ik heb je vandaag verwekt.'* (Psalm 2, 7), woorden gericht tot de koning, en *'Hier is mijn dienaar, hem zal ik steunen, hij is mijn uitverkorene, in hem vind ik vreugde, ik heb hem met mijn geest vervuld.'* (Jesaja 42, 1)

Jezus, een koning en dienaar in dienst van Gods zorg voor mens en wereld, zet ons op weg om die zorg van God om te zetten in concrete daden en woorden in de wereld van vandaag. Moge God dan ook in ons *vreugde vinden*.

*In het Licht
van Gods Woord*

Jezus,
Gij doopt ons
met heilige geest en met vuur.
Gij dompelt ons onder
in de verbondenheid met God.

Mogen wij in die verbondenheid
de kracht en de gedrevenheid vinden
om goed te leven in de wereld.

Zo willen wij Gods bedoelingen
met mens en wereld
omzetten in een keuze
voor een leven in liefde,
gerechtigheid en barmhartigheid.

Zo willen wij dienaars zijn van God
en van de mensen rondom ons,
opdat zij leven mogen hebben,
leven in al zijn volheid.

Moge God zo
vreugde vinden in ons.

Amen

'In jou vind ik vreugde'